

Serier

Def 1 En serie är en summa

$$\sum_{k=p}^{\infty} a_k = a_p + a_{p+1} + a_{p+2} + \dots$$

k = Där du startar i från, en indexering

av oändligt många termer.

(p, godtyckligt heltal oftast 1 eller 0)

En serie ökar det alltid med 1.

Def 2 En ändlig summa $S_n = \sum_{k=p}^n a_k$ kallas för delsumma / partialsumma.

$$n \in \mathbb{Z}$$

Def 3 Om följande gränsvärdet $\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=p}^n a_k$ existeras säger vi att serien konvergerar, annars divergerar den.

Om $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$ konvergerar $\Rightarrow \lim_{k \rightarrow \infty} a_k = 0$
 ~~\Leftarrow~~ eller

$\lim_{k \rightarrow \infty} a_k \neq 0 \Rightarrow \sum_{k=1}^{\infty} a_k$ divergerar.
 ~~\Leftarrow~~

Ex. $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k}$ divergerar
trots att $\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{1}{k} = 0$.

Ex. 1

Konvergerar eller divergerar följande serie?

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3n^2+1}{4n^2+2} \quad \left(= \sum_{n=1}^{\infty} a_n \right)$$

Vi undersöker $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n^2+1}{4n^2+2}$!

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n^2+1}{4n^2+2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{3n^2+1}{n^2}}{\frac{4n^2+2}{n^2}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3 + \frac{1}{n^2}}{4 + \frac{2}{n^2}} = \frac{3}{4} \neq 0$$

Eftersom $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{3n^2+1}{4n^2+2}$ divergerar.

Vad kan vi dra för slutsats
ifall $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$?

Speciella serier

$$\sum_{n=1}^{\infty} ax^{n-1} = \begin{cases} \frac{a}{1-x} \\ \text{divergent} \end{cases}$$

om $|x| < 1$

om $|x| \geq 1$

(geometrisk serie)

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^p} = \begin{cases} \text{konvergent} & \text{om } p > 1 \\ \text{divergent} & \text{om } p \leq 1 \end{cases}$$

(p-serier, spec. fall då $p=1$ kallas för harmoni
serien)

Geometrisk serie kan även skrivas som,

$$\sum_{n=0}^{\infty} a \cdot x^n = \begin{cases} \frac{a}{1-x} & \text{om } |x| < 1 \\ \text{divergent} & \text{om } |x| \geq 1 \end{cases} \quad a \in \mathbb{R}.$$

konstant i serie kan dras utanför

170109

②

b) Beräkna gränsvärdet $\lim_{n \rightarrow \infty} \{a_n\}$, $a_n = \sum_{i=2}^n \frac{2}{3^i}$. ①

Detta kan vi se som "vad går serien,

$$a_n = \sum_{i=2}^{\infty} \frac{2}{3^i} \text{ mot?}$$

Vi observerar att följande serie $\sum_{i=0}^{\infty} 2 \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^i = \begin{cases} a=2 \\ x=\frac{1}{3} \end{cases}$

$$= \frac{2}{1-\frac{1}{3}} = 3 \quad \text{②}$$

Skillnaden ① 0 ② är att vi startar från $i=0$ i ② 0 $i=2$ i ①.

$$\text{Dvs } \sum_{i=2}^{\infty} \frac{2}{3^i} = \underbrace{\sum_{i=0}^{\infty} \frac{2}{3^i}}_{=3} - \underbrace{\frac{2}{3^0}}_{=a_0} - \underbrace{\frac{2}{3^1}}_{=a_1} = 3 - 2 - \frac{2}{3} = 1$$

Majorantprincipen / Jämförelse kriterium

Om $0 \leq a_n \leq b_n$ så gäller följande:

$$\sum_{k=N}^{\infty} b_k \text{ konvergerar} \Rightarrow \sum_{k=N}^{\infty} a_k \text{ konvergerar}$$

"större serien" \nRightarrow

$$\sum_{k=N}^{\infty} a_k \text{ divergerar} \Rightarrow \sum_{k=N}^{\infty} b_k \text{ divergerar}$$

"mindre serien" \nRightarrow

Cauchys integralkriterium

Antag att $f(x)$ är en positiv, kontinuerlig, avtagande (PKA) på ett intervall $[p, \infty)$, $p \in \mathbb{Z}$. Då är $\sum_{k=N}^{\infty} f(k)$ & dess integral $\int_N^{\infty} f(x) dx$ antingen både konvergenta eller divergenta.

$$\int_N^{\infty} f(x) dx \leq \sum_{k=N}^{\infty} f(k) \leq \int_{N-1}^{\infty} f(x) dx$$

alt.

$$\int_N^{\infty} f(x) dx \leq \sum_{k=N}^{\infty} f(k) \leq \int_N^{\infty} f(x) dx + f(N)$$

120317 (7)

(a) Avgör om serien konvergerar/divergerar.

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{k^5}{k^7+1}$$

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{k^5}{k^7+1} = 0, \text{ ingen slutsats}$$

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{k^5}{k^7+1} \leq \sum_{k=1}^{\infty} \frac{k^5}{k^7} = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^2}$$

Vi vet att serien $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^p}$ konvergerar för alla $p > 1$, därmed konvergerar

$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^2}$. Enligt jämförelsekriterium kommer

även $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{k^5}{k^7+1}$ att konvergera.

Alt. undersök om $\int_1^{\infty} \frac{1}{x^2} dx$ konvergerar
notera att $f(x) = \frac{1}{x^2}$ är PRA

9) Visa att

$$\frac{\pi}{20} \leq \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{k^2+100} \leq \frac{\pi}{20} + \frac{1}{100}^*$$

Vi använder oss av Cauchys I.K.

$$f(x) = \frac{1}{x^2 + 100} \quad \text{ar PKA i } [0, \infty)$$

Därmed gäller följande:

$$\int_0^{\infty} \frac{1}{x^2+100} dx \leq \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{k^2+100} \leq f(0) + \int_0^{\infty} \frac{1}{x^2+100} dx$$

(2): $f(0) = \frac{1}{0^2 + 100} = \frac{1}{100}$ (verkar stämmande, se *)

$$\textcircled{1} \int_0^{\infty} \frac{1}{x^2+100} dx = \frac{1}{100} \int_0^{\infty} \frac{1}{\left(\frac{x}{10}\right)^2+1} dx = \left\{ \begin{array}{l} t = \frac{x}{10} \\ \frac{dt}{dx} = \frac{1}{10} \Leftrightarrow dx = 10dt \end{array} \right| \left. \begin{array}{l} t_n = 0 \\ "t_0 = \infty" \end{array} \right\} =$$

$$= \frac{1}{100} \lim_{R \rightarrow \infty} \left(\int_0^R \frac{1}{t^2+1} \cdot 10 dt \right) = \frac{1}{10} \cdot \lim_{R \rightarrow \infty} \left(\left[\arctan(t) \right]_0^R \right) =$$

$$= \frac{1}{10} \lim_{R \rightarrow \infty} \left(\underset{\text{"} \rightarrow \frac{\pi}{2} \text{"}}{\arctan(R)} - \underset{\text{"} \rightarrow 0 \text{"}}{\arctan(0)} \right) = \frac{\pi}{20}$$

V.S.B.

(7) Låt
$$S = \sum_{k=4}^{\infty} \frac{\ln k}{k^2}$$

(a) Visa att S är konvergent.

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{\ln k}{k^2} = 0$$

(b) Visa att $S \leq 1$.

(a) Vi hoppar direkt till (b), för lyckas vi visa det följer det att S är konvergent.

(b) Vi använder oss av Cauchy's kriterium.

$$f(x) = \frac{\ln x}{x^2} > 0 \text{ i } [4, \infty) \text{ och kontinuerlig.}$$

$$f'(x) = \frac{\frac{1}{x} \cdot x^2 - \ln x \cdot 2x}{x^4} = \frac{x - \ln x - 2x}{x^4} = \frac{1 - 2 \ln x}{x^3}$$

$$f'(x) = \frac{1-2\ln x}{x^3} < 0 \quad \text{i} \quad [4, \infty),$$

$$\text{ty} \quad 1-2\ln x < 0 \quad \text{i} \quad [4, \infty)$$

$$\text{eftersom} \quad \ln x > \frac{1}{2} \quad -11-$$

$$\ln(e) = 1$$

$$\ln x > \ln(e) = 1 \quad \text{i} \quad [4, \infty)$$

Därmed är den P.A. i
 $[4, \infty)$ \square då gäller att

$$\left(\sum_{k=N}^{\infty} f(k) \leq \int_N^{\infty} f(x) dx \right) \quad \text{dvs.}$$

$$\sum_{k=4}^{\infty} \frac{\ln k}{k^2} \leq \int_3^{\infty} \frac{\ln x}{x^2} dx = \left\{ \begin{array}{l} \text{partiell int.} \\ u = \ln x \quad u' = \frac{1}{x} \\ v' = \frac{1}{x^2} \quad v = -\frac{1}{x} \end{array} \right\} =$$

$$= \left[\ln x \cdot \left(-\frac{1}{x}\right) \right]_3^{\infty} - \int_3^{\infty} \frac{1}{x} \cdot \left(\frac{1}{x}\right) dx = \lim_{R \rightarrow \infty} \left(\left[-\frac{\ln x}{x} \right]_3^R + \int_3^R \frac{1}{x^2} dx \right) =$$

$$= \lim_{R \rightarrow \infty} \left(\left[-\frac{\ln x}{x} \right]_3^R + \left[-\frac{1}{x} \right]_3^R \right) = \lim_{R \rightarrow \infty} \left(\left(\underbrace{\left(-\frac{\ln R}{R}\right)}_{\rightarrow 0} - \left(-\frac{\ln 3}{3}\right) \right) + \left(\underbrace{-\frac{1}{R}}_{\rightarrow 0} - \left(-\frac{1}{3}\right) \right) \right)$$

$$= \frac{\ln 3}{3} + \frac{1}{3} = \frac{\ln 3 + 1}{3} < 1, \quad \text{ty} \quad \ln(3) < 2$$

$$\ln(e^2) = 2\ln e = 2$$

130109

9 (a)

Avgör

 $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \cdot e^{-\frac{1}{n^2}}$ är konv/div.

$$-\frac{1}{n^2} \geq -1, \quad n \geq 1$$

 \Updownarrow

$$e^{-\frac{1}{n^2}} \geq e^{-1} = \frac{1}{e} > 0.$$

$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \cdot e^{-\frac{1}{n^2}} = 0,$
 dvs ingen slutsats

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} e^{-\frac{1}{n^2}} \geq \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \cdot \frac{1}{e} = \frac{1}{e} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}, \quad \text{eftersom } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \text{ divergerar,}$$

$\left(\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^p} \text{ divergerar } p \geq 1 \right)$ så kommer även $\frac{1}{e} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$

också att divergera. Enligt jämförelsekriterium

så kommer $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \cdot e^{-\frac{1}{n^2}}$ divergera.

$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ har samma
 konvergensgenskap
 som $\int_1^{\infty} \frac{1}{x} dx$

11-10-18

(7) (a) $\int_0^1 e^{x^2} \cdot \sin(5x) dx \leq 10,$

$$0 \leq e^{x^2} \cdot \sin(5x) \leq e^{x^2} \cdot 1 \leq e, \quad 0 \leq x \leq 1.$$

$$\int_0^1 e^{x^2} \cdot \sin(5x) dx \leq \int_0^1 e^{x^2} dx \leq \int_0^1 e dx = [ex]_0^1 = e < 10$$

V.S.V.

(b) Visa att det finns ett tal N s.a.

$$\sum_{n=2}^N \frac{n^2-1}{1+n^2+\log(n)} \geq 100 \quad *$$

$$\lim_{N \rightarrow \infty} \sum_{n=2}^N \frac{n^2-1}{1+n^2+\log(n)}, \quad \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2-1}{1+n^2+\log(n)} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 - \frac{1}{n^2} \rightarrow 0}{\frac{1}{n^2} + \frac{n^2}{n^2} + \frac{\log(n)}{n^2} \rightarrow 0} = 1 \neq 0 \Rightarrow \sum_{n=2}^{\infty} a_n \text{ divergerar}$$

Eftersom a_n är positiv så innebär det att

$$\lim_{N \rightarrow \infty} \sum_{n=2}^N a_n = \infty.$$

Därmed finns det ett tal N s.a. * uppfylls.